

ONDERZOEK NAAR HET TOT STAND KOMEN VAN BESLISSINGEN ROND TOEPASSINGEN VAN HEDENDAAGS DOCUMENTBEHEER IN ADMINISTRATIES EN ARCHIEFBEHEERSTOOLS IN ARCHIEVEN

prof. dr. B. Ballaux en prof. dr. F. Scheelings

Uit verschillende publicaties en studiedagen blijkt dat de automatiseringstrend gemakkelijker gevolgd wordt door 'grote' instellingen. Door het schaalverschil, dat zich uit in budgetten, personeel, logistieke verschillen enz. blijven 'kleine' en 'middelgrote' instellingen vaak achter op de 'grote'.

We zijn eigenlijk nauwelijks op de hoogte van de manier waarop de besluitvorming over hedendaags documentbeheer en/of archiveringstoepassingen tot stand komt. We zijn ook bijzonder slecht geïnformeerd of instellingen hierbij modellen, standaarden of strategieën volgen. Voor hedendaagse administraties bestaan er bijvoorbeeld kwaliteitsmodellen, die tonen hoe instellingen naar een digitale omgeving toe kunnen groeien (vb. model van Ch. Dollar), maar maakt men daar gebruik van? Uit voorafgaand onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat heel weinig instellingen vooraf een inschatting maken hoeveel het kost om gestandaardiseerd te werken. Vaak gaat men af of wat vendors zeggen over een bestand pakket.

Hetzelfde geldt voor de archieven. Welke strategieën volgen archieven en hedendaagse administraties, bijvoorbeeld voor de aankoop van inventarisatiesoftware, om te starten met een digitaal depot, om de administratie van hun eigen instelling op een degelijke manier te laten verlopen enz.?

Alternatieve strategieën lijken nodig, zoals samenwerking, co-financiering, samenaankoop, enz. De kwaliteitsnormen opgelegd door het Erfgoeddecreet verwijzen niet alleen naar minimumcriteria, maar ook naar dit soort strategieën. Uit studies over erfgoeddepots (vb. N. Kersebeek, Een nieuwe toekomst met een oud verleden. Beleidsaanbevelingen voor het depotbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, april 2012), blijkt dat deze niet vanzelfsprekend zijn.

In Vlaanderen spelen diverse instellingen (CEST) en projecten (Digigids) in op de noden van 'kleine' en 'middelgrote' instellingen. Maar worden deze hulpmiddelen ook door het veld opgepikt?

De verhandelingen in deze onderzoekslijn kunnen bijvoorbeeld gaan over:

- de problematiek van de sociale ongelijkheid van instellingen en archieven (digitale kloof) voor de computer (voortgaand op publicaties van hetgeen prof. J. Van Dijk, universiteit Twente, e.a. deden voor bepaalde groepen)
- een onderzoek naar de manier waarop het beleid van kleine en middelgrote administraties of gemeentearchieven t.a.v. hedendaags documentbeheer en digitalisering tot stand komt
- een analyse van de kostenstructuren van kleine en middelgrote archieven (te realiseren via een enquête) en de informatisering
- survey onderzoeken naar digitale toepassingen voor/in archieven en administraties (Records Management) en de kostprijs hiervan
- ...